

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

Karácsony ünnepén.

Irtta Barabás Béla ár. orsz. képviselő

A béke és szeretet ünnepe köszöntött be hajlékunkba.

Letesszük egy-két napra a munka köntösét, elvonulunk a mindennapi zajos küzdelem teréről, — ünnepi ruhát öltünk fel, megtisztulva érezzük szívünket a realis törekvésektől, átadjuk magunkat az édes otthonnak a családnak.

A legszentebb gondolat, a legnemesebb érzelem forrása ott van a küszöbön belül, ott a család szentélyében, a hol legnagyobb az öröm, mikor az élet kezdődik s legmélyebb a fájdalom, midőn az élet befejeződik.

Kezdet és vég között óh mily változatos az ember élete. Mennyi öröm, mennyi aggodalom és keserűség!

És ha örömről van szó, ha a végzet mosolygó arca reánk derül, akkor a család az, mely velünk együtt érez, együtt örül.

Ha pedig a sors csapása jutott osztályrészül, ha a sivár lét telve van csatlakozásokkal, megtört reménnyel, fájdalommal; akkor lelkünk szomorú tárházát ismét a családi kör szentélyébe visszük be, ott talál az legbensőbb

részvételre, ott van az enyhítő vigasz, ott van a szeretet, mely ébren virraszt felettünk.

Az a kedves családi kör, az az édes otthon, ahol megkezdjük az életet, a hol eljátszuk a gyermekévek gondtalan napjait, — örökre ott él lelkünkben a meglett korban is, és akkor is, midőn már az örök természet közelebb-közelebb vitt a véghez, az enyészethez.

Miért oly fájdalmas, midőn akár kötelesség, akár hivatás kiszakaszt a családi körből, elvisz az édes otthontól messze-messze; — és miért oly édes az öröm, midőn újra eljő a nap, hogy ismét visszatérhetünk az édes otthonba, újra láthatjuk az édes apát, a drága jó anyát, a kedves gyermekeket?

Nézzetek egymás lelkébe, egymás szemébe, ott van a tükre e fájdalomnak, ez örömmek, — ott ragyog reátok a szeretet! — az a szeretet, melyet az Istenség varázsa és teremtő ereje kitörölhetetlenül alkotott szívetekbe.

A karácsony szent estéje az egyedüli, midőn összeül a család apraja-nagyja, midőn a kicsinyek kipirosult arcáról, égő szeméből az öröm boldogsága ragyog le; midőn a nagyok tekintete komolyság helyett a szeretet melegségétől sugárzik, midőn örülünk egymás örömeinek.

És aki messze van az este, aki nem vehet részt az édes otthonnak, a családnak örömeiben, boldogságában, — az gondolatában, lelkében van itt közöttünk, — a szeretet varázsa, ez Isteni kötelék, a család szentélyében legalább gondolatunkat, imádságunkat köti egybe.

Nem lehet boldogtalan az az ember, kinek szívet a családi körnek, az édes otthonnak szeretete melegíti. Ez a szeretet az élet talizmánja, ez a szeretet a védangyalunk.

Ismét itt van egy karácsony, ismét megértük a szeretet ünnepét, ismét eldóbtuk magunktól az emberi gyarlóságok oly sok hibáját, hogy megtisztult szívvel ünnepeljünk s felemelt lélekkel adjunk hálát az egek Urának. A hit fénylő világa támad fel szívünkben, eszünkbe jut, hogy emberek vagyunk, eszünkbe jut, hogy Isten van.

Mily másként fordulna az emberiség sorsa, ha a szent karácsony ünnepén a család kedves körében megtisztult lelkünket, érzelmünket kivinnénk a társadalomba is, az emberek közé. Az egyetértésnek, a testvériségnek meleg érzete embertársunkban nem az ellenérdek harcosát látná, hanem a közös cél elősegítőjét üdvözlőn.

TÁRCA.

Karácsony a postán.

Irtta Vértessy Gyula

Egy kis törekeny, fehér lelkű leánykáról szól ez az irás, egy leánykáról, aki az ünnepek tiszta, szent hangulatában elment erről a fekete világról a többi fehér lélek közé.

Mint a hópehely! Egy darabig lebeg-libeg a szürkeségben s aztán szinte észrevétlenül beleolvad a nagy fehérségbe.

Milcsikéről lesz itt szó, a kis póstásleányról, aki mint a tavalyi ünneputáni lapok megírták, ünnep estéjén, megmérgezte magát. „Karácsonyi öngyilkos“ „Karácsonyfa áldozata“ s más efféle hangzatos címek alatt jutott nyilvánosságra a kis sápadt leány sorsa.

„Bizonyára reménytelen szerelem kergette sirba a testi bájakban nem igen ékeskedő kis vén leányt“ irta valamelyik impertinens riporter cinikusan, komiszul.

Pedig nem az! Szegény Milcsike beesett szeméből igéző, forró pillantások helyett csak efféle szomorú, csendes, ősi álmodozásra hajló tekintetek szálltak ki.

Szomorúak, nagyon szomorúak, aminők azok a szemekből szoktak kiszállni, melyek megszokták a sirást, a szürke borút, az élet vigasztalanságát.

Az öltözetével sem sokat törődött. Nem úgy mint a többi vén leány, aki annál több

férfiúnak szeretne tetszeni, mennél kevesebben kezdenek érdeklődni iránta.

Milcsike nem akart tetszeni senkinek. S habár a verseket szerette, s egy-egy melegebb hangú szerelmes vers nyomán könny is fakadt a szemében és érzések rajzottak át a lelkén, ez még nem jelentette azt, hogy valaki iránt érdeklődik a kicsike, szürke teremtés, hanem mindössze azt, hogy ilyenkor mindig megsíratott valakit, aki az ő élte tavaszában neki napfényt, derűt, meleget jelentett, s aki örökre eltűnt, mint ahogy, eltűnik a lehelet, az esőcsep, a szeretet, a szerelem.

Haját simán hátrafésülte, úgy ahogy a nagyanyáink képein láthatjuk. Ez a hajviselet még idősebbnek mutatta, mint aminő valóban volt. Pedig ő is csinálhatott volna hajkizlakot a fejére, térdig érő selymes szőke hajából, de minek? Nem akart ő senkinek sem tetszeni. Kinek is akart volna? Talán a főnök úrnak? A vörös orru, rekedt hangú vén majomnak, aki csak, krákolni meg köpködni tudott? Vagy a feleknek, akik a postára jártak? Ezeket jóformán nem is látta. Elvette, amit hoztak, odaadta, amit kértek, punktum. Csak egyszer elegyedett beszédbe egygyel.

Ezért a beszédért bűnhődött meg. A jószágért! Mert ezen a világon bűn jónak és tisztességesnek lenni.

De erről majd később! Most csak azt akartam mondani, hogy nem adott magára semmit sem. Valaha adott. Ezelőtt jó tíz

évvel, amikor még üde és friss volt az arccskája, a szemé ragyogó, a szája piros.

De azóta a hivatalszobában elfonnyadt minden ami szép volt rajta. Az évek jöttek, mentek és minden év vitt valamit; ez a szemé fényét, az az ajka pirosságát, az a termete dőltségét, az a mosolygását. Valaha olyan volt, mint valami illatos virág, most már egész dohányszagú lett. Mint valami tajtékszipkát, úgy kiszívták őt a kollégák büzös, csipős szivarjai s a főnök ur öblös csibukjai.

Kiszívták barnára, dohányszagúra, mint valami helyes kis tajtékszipkát.

Rideg, szomorú hivatal volt, ahol dolgozott. De azért mégis inkább szeretett a hivatalban lenni, mint odahaza, mert itt legalább lekötötte a lelkét a munka, de odahaza iszonyú volt lenni. Az egyedüllet ridegsége ott ölte a lelkét, itt legalább nem volt egyedül.

Igy ünnepek táján különösen nem! Hanem azért ezeket az ünnepeket mégsem szerette. Ő teljesen nélkülözte a szeretetet, ilyenkor pedig minden a szeretet nevében kél utra. Mindenki küldöz a szereteteinek s ő nem küldhet senkinek, neki nem küld senki! Senki semmit!

Eszébe jut a rég elmúlt évek emléke! Mikor még ő is ünnepelt, mikor még őt is szerették. A jézuska róla sem feledkezett meg s a karácsonyfa gyertyácskái neki is lobogtak!

Régen volt, talán igaz sem volt, csak olyan álom, ragyogó, fényes álom volt!

Gondolkozunk: — nem-e olyan nagyban az emberiség, mint kicsinyben a család? Nem-e sokkal feljebb emel bennünket, nem-e inkább nemesít a szeretet?

A szeretet kiegyenlíti az ellenérdeket, összefűzi az embereket, — boldoggá, nyugodttá teszi az életet.

Ez a szeretet éljen szívünkben, ezt vigyük a család szentélyéből ki az életbe s ekkor dicsőség lesz égben az Istennek, földön pedig a jóakaró embereknek!

Kisgazdák országos szervezkedése.

Végre a magyarság gerincét képező kisgazdák is megértvén a kor intő szavát önálló hazafias szervezet alkotását mondták ki s ez év folyamán Kisujszálláson, majd Pécsen folytatólagosan tartott kongresszusukon megalakították a Magyarországi Kisbirtokosok Országos Szövetségét!

A Szövetség az ősz folyamán kezdte meg működését s eddig az országban már is mintegy husz fiókegyesületet szervezett, Békésen, Gyomán, Kisujszálláson, Karcagon, Tsztmiklóson, Sztgálon, Takácsiban, Sikátoron, Nagyigmádon, Garamsztyörgyön stb. helyeken s még e tél folyamán mintegy ötven helyen alakítja meg helyi szervezeteit.

A kisbirtokos szövetség élén mind valószínűs 100-200 holdas magyar kisbirtokosok állnak s teljesen függetlenül szervezkednek a nagybirtokosok vezetése és hangzatos nevei mellett mesterségesen csoportosított ilyenmü gazdatestületektől. Vezérek mind önálló magyar kisbirtokosok, így elnökük: Oláh Mihály tekintélyes gazda Békésen, ugyanígy Csontos Imre alelnök Karcagon. Szövetkezeti központjuk irányítója pedig a leglelkesebb vezérük Herczegh Sándor, az ország egyik leghatékosabb ezer holdas kisbirtokosa Túrkevény sőt lelkes apostola különösen a Szövetségnek Szabó István országgyűlési képviselő, aki maga is egyszerű kisgazda Csokonyán (Somogy).
A szövetség önálló hivatalos lapot tart fön „Magyar Lobogó” című s úgy ezen lapja, mint agilis szervező szónokaival országszerte erőteljes akciót kezdett, a kisgazdák érdekeiért és igazaiért.

Jellemzően domborodik ki a szövetség működéséből, hogy az ország súlyos helyzeteért elsősorban a leghatékosabb nagybir-

tokosokat kárhóztatják s legsürgősebb feladatként hirdetik a hitbizományok és egyéb kötött javak birtokosainak erőteljes beruházásokra való kényszerítését s általában ilyen javak kezelésének és jövedelmei hovaforrásának illetékes hatósági ellenőrzését. Gazdasági téren pedig a szövetség már a legközelebb saját intézményei, áruraktárai, hitelintézetei stb. révén is szolgálni fogja szövetkezeti alapokon tagjai igényeit. — A szövetség központi irodája Budepesten, Csengeriutca 82 sz. l. em. van, ahonnan az érdeklődők teljesen díjtalanul kaphatják meg a szövetség kiadványait, ismertetőit!

Előfizetési felhívás a „BÁCSKAI KÖZÉRDEK” XIII.-ik évfolyamára

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: Egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 K

HIREK

T. olvasóinknak és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

— **Községi képviselők választása.** Nagy érdeklődés mellett folyt le Kulán f. hó 23-án a községi képviselők választása. Az I. kerület a gör. kel. szerb népiskolában szavazott Boberity Milán g. kel. szerb plebános elnöke mellett. Megválasztottak: Pavkov Panta, Legyenac Szava, Rankov Milán és Vrmdzin Vlada rendes, Kulyancsity Tácsa és Tyurity Jovan póttagokul. A II. kerületben Dr. Göttche Frigyes elnöke mellett megválasztottak: Puhálák József szíjgyártó 56,- Czobor Márton 53- és Horváth Mihály (pénzes) 44 szavazattal rendes, Kanyó István 37- és Körmöczy József 32 szavazattal póttagokul. A III. kerületben Dr. König Soma elnöklettel és itt megválasztottak: Nagel Ede 111,- Dr. Deák Béla 109- és Schmidt Mátyás 107 szavazattal rendes- és Treuer József bádigos 104 szavazattal póttagul. A megválasztottak közül eddig csak Dr. Deák Béla volt a közs. képviselőtestület tagja, a többi mind új városatya.

— **Artézi vizünk iható.** A szabadkai vegyvizsgáló állomás, ahová az ujabban talált artézi vizünket megvizsgálás végett

felküldték, telefon útján arról értesítette községünk előljáróságát, hogy a víz kitűnő és az emberi szervezetre hasznos elemeket tartalmaz. Az artézi víz tehát bátran iható.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminister Frech Ferenc kulai adóhivatali segédet Szabadkára, — Lantos József szabadkai adóhivatali segédet Kúrára helyezte át.

— **Ovoda-ünnep.** Szép karácsonyfa-ünnepélyt rendezett a mult kedden d.u. a kulai közs. ovodában Milla Mariska óvónő. A kicsinyek a foglalkozó terem közepén felállított díszes karácsonyfa körül foglaltak helyet, a hallgatóság pedig a nagy játszótermet töltötte meg és nagy élvezettel hallgatta és zajos tetszés nyilatkozatokkal kísérelte a kedves kis apróság szépen csengő énekeit és bátor szavatait. Az ünnepély végén minden ovodás, sőt még a vendég-apróság is egy-egy csomag eddességet kapott, amit persze nagy büszkeséggel vitt haza és bizonyára azzal a csomaggal a kezében aludt is el és egész éjszaka a jó kis angyalkákról álmodozott, vajha minden este ilyen szép ajándékkal látogatna el hozzájuk.

— **Nyilvános nyugtázás.** A kulai közs. ovodában megtartott karácsonyfa-ünnepély költségeinek fedezésére adakoztak: Mezey Zsigmond 10 K, Dr. Ormay Kálmán, Dr. Deák Béláné, Rác Béla, Kersch Mihály 5-5 K, Dr. Schneider Károlyné, Kugler Béláné 4-4 K, Heintz Nándorné, Blantz Józsefné, Lederer Gusztávné 3-3 K, Dudás Fábiánné, özv. Dudás Antalné, Dr. Holländerné, Dr. Knieselné, Maly Lászlóné, Zwipp Ferencné, Halász Mihályné, Dr. Königné, Frech Ferencné, Kanyó Józsefné, Farkasné, Kirilovitsné, Istók Imréné, Löwyné, Dochnál Ferenc, Mutsch József 2-2 K, Andráska Mátyásné, Cséberné, Vighartné, Vukadinovits Zsárkóné, Szegő Józsefné, Kovacsevits István 1-1 K, az ovodás gyermekek szülői 9.40 Kt, végül Kósa György, Milutinovits Bosko, Nagy A. József különféle cukorkákat. Fogadják a kisdedeknek ezen nemes szívű barátjai és pártolói a felügyelőbizottság és az óvónő köszönetét.

† **Gyászjelentés.** Gritzmann Augusta, Etelka, László, és M. Foreria mély fájdalommal tudatják, hogy szeretett jó édes anyjuk özv. Gritzmann Károlyné Zányi Hermin folyó hó 19-én d.u. 2 órakor 54 éves korában, hosszú szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. A boldogult hült teteme f. hó 21-én d.e. 10 órakor fog a rk. anyaszentegyház szertartása szerint a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldo-

Nézi a csomagokat, melyeket az emberek ott szorongatnak a hónuk alatt! a leveleket, melyek bizonyára tele vannak forró jó kívánságokkal; az ajándékokat, melyek szívből jönnek s szívhez szólnak, s míg mindezeket végig nézi, végig gondolja, belepi lelkét s szeretet után való forró vágyakozás hangulata.

Eszébe jutnak az ő egykori otthoni pakolásai. Odahaza, a tornácos, fehérre meszelt vén házban, a zagyparti kis faluban! Mikor még az édesanyjával együtt pakkoltak Lacikának, aki katonának, az öcsésének, aki fent tanult Pesten a Ludoviceumban. Milyen óriási ládákat küldtek neki! Óriási diók meg mákos patkókkal, rengeteg sonkával. Hogy szerették azt a fiút, ő is meg az anyja is. S meghalt, legszebb férfikorában, boldogsága küszöbén, a házassága első évében.

Ha élne! Most együtt laktának, családjá lenne karácsonyfát készítenie a Laczi gyermekeinek!

De vége, mindennek vége! Az édes anyja is, a testvére is, itt hagyták örökre!

Leteszi a tollat, nem tud tovább dolgozni. A mellét mintha vaskapcsokkal szoritáná össze az elkeseredés. Szeme teleszalad könnyel s lehajtja fejét, ott ül elkeseredve, munkára képtelenül, a fájdalmas hangulatoknak és szomorú visszaemlékezéseknek szinte öntudatlan állapotában.

A várakozó tömeg pedig az alatt türelmetlenkedik. Egy-egy hang ki is hallatszik, durván, kiméletlenül:

— A vén skatulya álmos!

— Hej ne aludjék néni!

— Nem azért fizetik, hogy horkoljon. Vegye el már a pakkomat, nem állhatok itt éjfélig! Zugnak, dohognak és őt szidják, de ő nem hall a szidalmakból semmit, csak néz a tömegben egy alakra, egy öreg asszonyra, aki egyszerű lektele kendőjében burkoltan szerényen, csendesen álldogál ott, hóna alatt csomagot szorongatva.

Nézi, nézi, azután kilép a rekeszéből, utat csinál az öreg asszonynak s maga veszi el a csomagját:

— Ugy-e patkók vannak benne, mákosak és diósak? És egy nagy sonka, meg apró sütemények? Ugy-e Lacinak küldi?

Az öreg asszony nem érti az egészet. Miféle Lacinak? S miért olyan szíves hozzá a postáskisasszony? Hanem azért csak megköszöni:

Áldja meg az Isten, kisasszony vagy asszonyosság; nem tudom minek tisztelhetem? Többet nem mondhatott. Elsodorta a tömeg, mely most már szitkozódni kezdett:

— Ki volt az a vén bany, aki miatt minket elmellőzött? Ez nem igazság! Itt mindenki egyforma! Szemtelenség kivételeket csinálni.

A főnök úrhoz, a vörös orru, egyre köpködő főnök úrhoz is elhat a láрма. És kérdőre vonja:

— Hogy mer maga külömbiséget tenni pasas és pasas között? Mi? Hé? Ki volt az a vén szipirtyó? Rokona? Mi?

— Nem ismerem.

— Hát akkor hogy merte meg nem engedett előnyben részesíteni? Mi? Hé? Majd számolunk? Ki volt? Mért tette?

— Nagyon hasonlított az édes anyámhoz!

— Oh vén csacsi! — tör ki a főnök úrból!

— az anyjához? Oh vén csacsi!

A kezelőtiszt is vérszemet kap:

— Akárcsak a Falurosszában a vén gonosz bakter! Az is panaszkodik, hogy árva, se apja, se anyja! Komikus a kisasszony!

— Majd számolunk! — fejezi be erélyes hangon a főnök úr!

Milesi kisasszony nem szól semmit. Lehajtja a fejét és dolgozik tovább. Este távozas előtt a főnök úr még egyszer leszidja. Arra sem szól semmit. Valami megnyugtató és vigasztaló gondolat előre veti fenyét a lelkében. Valami úgy sugja neki, hogy többé nem kell végighalgtatni a főnök úr durva kifakadásait és hogy nem sokáig kell irigyelni azokat, akiknek van valakijük.

Ugy érzi, hogy minden rendbe fog jönni!

S mikor odahaza beveszi az egész kis üveg morfiumot, amit az orvos idegcsillapítóul rendelt neki, egyszerre csak behálózza a lelkét az a végtelen boldog gondolat, hogy milyen jó lesz neki innen, ahol senkije sincs, elmenni oda, ahol várnak reá, az édesanyja meg a testvére.

S az örök álomra készülő vén leány ajakára, a jó szelid halál előhírnökeképpen odaszállt a megvigasztaló, boldog mosolygás.

S azután elment karácsony estére azok közé, akik szerették. Másnap pedig dühösen krákolta a főnök úr:

— Ilyenkor mászik el, mikor más ember ünnepel.

És ünneplés jogcímén nagyot húzott a szilvóriumos üvegéből.

zatot f. hó 21-én reggel 1/8 óraor mutatjuk be az Úrnak. Kulán, 1908 dec. 19. Áldás és béke poraira! A drága elhunyt gyermekein kívül sírátja: özv. Zányi Jánosné édesanyja, Zányi Etelka és Béla testvérei.

— **Jegyző választás.** A Szilvássy János nyugdíjazásával megüresedett bajsai jegyzői állásra Kanyó Ödön eddigi ottani aljegyző választatott.

— **A verbászi szabadliceum** dec. 26-án az újverbászi Kaszinó helyiségében saját pénztára javára hangversenyyel és táncsal egybekötött jótékony célú műkedvelő előadást rendez, melyre t. c. és b. cs. ezennel meghívja. Belépő-díj személyenként 1.20 kor. Kezdeté este 8 óraor.

— **Kitüntetés.** A király Kanyó Ödön bácsufalusi tanítónak sok évi működéséért és a magyarosodás körül kifejtett érdemei elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **A vasárnapi vásárok ellen.** Több vármegye felírt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterhez, a vasárnapra eső vásároknak hétköznapra való áthelyezése iránt. A vármegyéknek ugyanis az volt az intenciójuk, hogy megszüntessék a vasárnapra eső vásárok alatt történni szokott véres verekedéseket és korcsmazást, amelyek a templomban istentiszteletet végző közönséget is molesztálják. A kereskedelmi miniszter a vármegyék ezen felterjesztéseire most körrendeletben válaszol. A kérelmet nem teljesíti. Indokolja ezt azzal, hogy a vásártartási jogok tekintélyes része királyi kiváltságleveleken alapulnak s így e magánjogok tulajdonosai megfelelő törvényes intézkedések híján, miniszteri rendelettel nem kötelezhetők a vásároknak a királyi kiváltságlevelben megjelöltéktől eltérő határnapokra leendő megtartására. Annyit azonban kilátásba helyez a miniszter, hogy jövőben pótvásárt és vásár áthelyezést vasárnapra nem fog engedélyezni.

— **Mérnöki munka.** Ada község határában levő községi közutak felmérése, kijelölése és az ezekről szóló törzskönyv elkészítése körül végzendő mérnöki munkákra pályázni óhajtó mérnökök ajánlataikat január 15-ig Ada község előljáróságánál nyújtás be.

— **Téglaégető telep bérbeadása.** Bácsfeketehegy község tulajdonát képező s a község déli részén fekvő két téglaégető telepet január 5-én d. e. 9 óraor a község háza tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverés útján 6 évre bérbeadja. Részletes árverési feltételek a községi jegyzői irodában betekintheők.

— **A Ferenc-csatorna mellékágának** megnyitása érdekében a földmívelésügyi miniszternél Fernbach Károly főispán vezetésével a napokban küldöttség járt. Arról van szó, hogy az óbecsei zsilipnyitás alkalmával a Ferenc-csatornának Csurog községet érintő mellékágát forgalmon kívül helyezték és a mellékág mentén levő vidék fejlődését ez teljesen megakasztotta. Arra kérték már most a minisztert, hogy a mellékágat helyeztesse ismét forgalomképes állapotba, amit a miniszter hacsak leküzdhetetlen akadályok fel nem merülnek, el is fog rendelni. Csurog község ebben az esetben a csatorna megnyitás költségeihez 150000 K-val járul hozzá.

— **Vörösmarty album ingyen.** A Budapest, mely múlt évben egy szenzációs ajándékkal lepte meg előfizetőit, újévkor ismét meglepetést szerez részükre: Vörösmarty leggyönyörűbb költeményeit adja ki album alakjában olyan díszesen, amint a nyomdai és könyvkötészeti ipar előállíthat. A nagy költő életrajza, műveszi rajzok, eredeti kéziratok, a Vörösmarty-szobor hű utánzata díszítik a nagyon értékes művet. A „Budapest” rendes előfizetői teljesen ingyen, csak a postadíj megtérítése mellett kapják meg. „Budapest” egyébként is nagyon ajánlható. Mint a függetlenségi elveknek régi harczosa, ma is elől viszi azt a zászlót, melyre Magyarország függetlensége van írva. A legelőkelőbb írók és politikusok támogatásával azon a színvonalon áll, hogy az olvasóközönséget mindenről leggyorsabban és megbízhatóan értesítheti. Mutatvány-

számot kívánatra szívesen küld a „Budapest” kiadóhivatala, Budapest, IV., Sarkanyus-u. 3.

— **Kinevezés.** A temesvári posta- és távirtda igazgatóság özv. Szabovlyevits Vazulnét az ó-újsziváci postához postamesterré kinevezte.

— **Kinevezés.** A temesvári m. kir. posta- és távirtda igazgatóság özv. Szamosy Elekne lemondása következtében megüresedett pincédi postamesteri állásra Duptza Istvánné, szül. Novobáczky Annát nevezte ki.

— **Szt-István napja** a kiscgazdák ünnepe! Érdekes mozgalmat indított a Magyarországi Kisbirtokos Szövetség (Budapest Cengeri-u 82) igazgatótanácsa, melyben Herceg Sándor türkevei birtokos, szövetség elnök indítványára kimondották, hogy az év Szt-István napját a hazafias kiscgazdák ünnepének tekintik s mint ilyen akként ünnepli meg, hogy a szövetség évi nagygyűléseit és kongresszusait e napon tartja meg a fővárosban, vidéki helyi szövetségi fiókjainál is odahat, hogy a kiscgazdákat kedvezően érintő mozgalmak mindenkor a Szent-István nap, mint a magyar kiscgazdák országos ünnepéhez fűződjenek.

— **Melyik a legjobb budapesti napilap.** Erre a kérdésre már megadta a helyes választ a közönség, amikor oly nagyarányban csoportosult „Az Ujság” körül, hogy ez az ujság ma a legelterjedtebb valamennyi között. Azt a pályát, amit a régiebb lapok 30 esztendő alatt futottak meg, „Az Ujság” rövid 5 évi fennállása alatt nemcsak hogy megjárta, hanem túl is szárnyalta és folytonos emelkedése szinte káprázatos fejlődést biztosít ennek a közkeveltségű, egyetlen előkelő nagy magyar napilapnak. Herceg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán főmunkatársakon kívül olyan ujságírói gárda szolgálja „Az Ujság”-ot, aminovel egyetlen egy hazai lap sem rendelkezik és ennek, valamint annak a gondosságnak, melylyel Gajári Ödön és Agai Béla „Az Ujság”-ot szerkesztik tudható be a magas előkelő színvonal, mely „Az Ujság”-nak, sajátossága és a melylyel semmiféle más hazai lapvállalat nem vetekedhetik. „Az Ujság” állandó heti melléklete. A gyermek és az asszony, egyik az apróságok, másik a magyar uri asszonyok körében szinte a rajongásig közkeveltségűek. „Az Ujság” előfizetési ára 1 óra 2-40 K, negyedévre 7 K, félévre 14 K, egész évre 28 K. Megrendelő cím: „Az Ujság” Budapest, Rákóczi-ut 54.

— **A Divat Szalon,** magyar olvasóközönségünk e jóságáért méltán kedvelt családi lapja immár XXII. évfolyamát járja. Minden dicséretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi divatlapok mind kidőlték és olvasóik csatlakoztak a győztesen maradt legjobb családi divatlap olvasóközönségéhez. Ebben az időben már nincs város és nincs magyar uriház, ahol kéthetenként nem a legnagyobb érdeklődéssel várnák a magyar gazdasági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a Divat Szalont. — A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszeresen is meg kell bicsküllnunk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divathóbortok majmolására, hanem takarékosra és munkára tanítja. A „Divat Szalon” ugyanis igen kevés teret enged az ugynevezett párisi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt neveltség és kár nélkül viselni csakugyan nem is lehet, ismerni azonban a jóízűléshez tartozik, és e helyett a valóban szép, elegans, praktikus öltözékek, kalapok stb. készíteset tanítja. A Divat Szalon ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előfizető mértéke szerint s e szabások áttal a lapban bemutatott töllettek otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tevékenységre ösztönzi e lap olvasóit az iparműveszeti munkák tanításával, háztartásra vonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkálkodás jutalmául egy teljes, jól szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szépirodalmi részzel s egy jóra való gyermeklappal ad a tanulnivalók mellé nemes szórakozást is. A Divat Szalon külső kiállítása méltó a belső tartalomhoz. Színes képei, ábrái, díszes borítéka, kiváló hölgyek arcképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkeihez adott illusztráció mind sikeresen sorakozott ahoz, hogy a magyar olvasóközönség ez években régi, de fejlődésben mindig friss és új családi lapját a külföldi divatlapok fölé emelje. A Divat Szalon különben olcsóságban is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési ára: egész évre 12 K, félévre 6 K, és negyedévre 3 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV. Eskü-ut 5 sz.

— **Herceg Ferenc felhívása a közönséghez.** A Petőfi Társaságnak a Petőfi ház javára kibocsátott 1 K-ás sorsjegyeit Herceg Ferenc elnök a következő lelkes felhívással ajánlja a magyar közönség figyelmébe. Ti magyar ifjak, emlékezzetek meg róla, hogy a márciusi ifjuság vezére ébresztette fel halálos aléltságból a nemzetet. Ti magyar nők, emlékezzetek meg róla, hogy Petőfi a világhíradalom egyetlen költője, a kinek legszebb dalait a tiszta hitvesi szerelem ihlette meg. Ti magyar férfiak, ne feledjétek, hogy Petőfi költeményeit harminc nemzet nyelvén olvassák. A kinek irótolla gazdagabb hadizsákmányt hódított nemzetének, mint a diadalmas hadvezér kardja; aki életében gazdag lelkének minden kincsét, halálában vérének minden csepjét nemzetének áldozta: annak emléke bizonyára megérdemli, hogy a nemzet fiai és leányai ádozatot hozzanak érte. Herceg Ferenc a Petőfi-Társaság elnöke. Ez a lelkes kiáltvány bizonyára méltó visszhangot kelt a közönség szívében s nem marad hazafias érzésű ember a hazában, aki meg ne hozná csekély áldozatát a nagy Petőfi oltárára. A nyereségekben gazdag sorsjáték egy koronás sorsjegyei megrendelhetők a Petőfi Társaság elnökségénél Budapest, IX. Boráros-tér 2.

— **A szegénysorsu tüdőbetegek** javára „Csak egy virágszálat” jelíggel megindult országos gyűjtés igen sikeres befejezést nyer. Arról értesülünk, hogy nemcsak vármegyékben, hanem városunkban is rendezni fognak még az ős, tél folyamán egy nagyobb szabású jótékony estélyt. Az estély sikerét azok vették kezükbe, a kiknek már neve garancia, hogy a nemescélra szép anyagi sikerű estély lesz, ezenfelül társadalmi életünknek egyik emlékezetes műveszi sikere. Maga az egyesület országos központja, a szívesen fáradozó József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület is készséggel akcióba lép és a helyi rendezőseget támogatja abban, hogy előkelő művész vendégek lépjenek föl, az emberbaráti célra.

— **Gőzfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton férfiak; kedden és pénteken nők számára. Kádfürdők naponta, férfiak és nők számára. Fürdő nyitás reggel 6 óraor. Kádfürdő 7 óraor.

Gabona árak: Budapestben:

Buza áprilisra	—	12.46
Zab	—	8.60
Tengeri májusra	—	7.30

Kulán:

Buza	—	11.50
Zab	—	7.60
Tengeri	—	6.—

KERTÉSZ

Alolított, ki Tövisi Rác György kulai nagybirtokos úrnál 6 évig mint kertész hűségesen és szorgalmasan végeztem dolgomat **január 1-től állást keresek.** Szíves ajánlatok címemre küldendők.

Tisztelettel

Tóth János, kertész, Kula

1-3

2699 sz. 1908. Bácsfeketehegy községtől.

Árverési hirdetmény

Bácsfeketehegy község a tulajdonát képező s a község déli részén fekvő két téglaégető telepet **1909 évi január 5-én** d. e. 9 óraor a község háza tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverés útján 6 évre (1909 január 1-től 1914 dec. 31-ig terjedő időre) bérbeadja.

Részletes árverési feltételek a községi jegyzői irodában, hivatalos órák alatt, betekintheők.

Bácsfeketehegy, 1908 dec. 14.

Kozma Dezső
jegyző

Bányai Péter
bíró

OCCASIO! Női confectió, boak, téli czipők, kesztyűk, harisnyák,

az előre haladott idény miatt mélyen leszállított árban lesz eladva KARDOS divatáru üzletében Kulán

AZ UJSÁG

A LEGJOBB NAPILAP

Egy óra 2.40 K, Negyedévre 7 K
Félévre 14 K, Egy évre 28 K

Cím: „AZ UJSÁG” Budapest, Rákóczi-út 54.

4459 tkvi 1908

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Becker szül. Lotz Katalin újverbászi lakos végrehajtónak **Bechtold szül. Scholl Julia óverbászi I.** végrehajtást szenvedő elleni 3000 K tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tvényszék a kulai kir. jbiróság területén levő az óverbászi 463 sz. betétben A I 2 sor 309 hrsz. szántó 730 öl és 310 hrsz. lakkház 92 sz. a. 227 öl területű ingatlan 3600 K kikiáltási árban, azonban a C II sorsz. a. Scholl Reinhardt javára az ingatlan felerészére bekebelezett élethossziglani 80 K havi járadék szolgálmi joggal terhelt a végrehajtási árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1909 február 28-án d. u. 3 órakor Óverbász község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a C II sorsz. a. bekebelezett szolgálmi jogot megelőzően bekebelezett és 19000 K-ban meghatározott áron alul eladatni nem fog, amennyiben ez a vételár el nem éretnek, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgálmi jog fentartása nélkül nyomban újabban elárvereztetik, amikor is az a kikiáltási ár felénél alacsonyabb árban eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan. becsárának 10% át vagyis 360 K készpénzben, vagy az 1881. LX tc. 42 §-ban jelz. árfolyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, és a mennyiben ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál, 1908 december 11.

PETNEHÁZY kir. albiró

Més-eladás. Idei akác- és tisztesfű különként 1 K 20 fillérért helyben; — vidékre pedig 5 kg-os posta csomagokban dobozzal és postai szállítással együtt 7 koronáért kapható

■ SZÖKE ISTVÁNNÁL, KULÁN ■
Ismét-eladóknek árengedmény.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Kulán

vegyészeti ruha tisztító intézetet

rendeztem be úgy női- mint férfi-ruhákra, bármily zsírfoltosak vagy pecsétések legyenek azok, valamint csipke- vagy szövetfüggönyöket, szőnyegeket tisztítok és festek olcsó ár mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok tisztelettel 18-20

Kleiner József kelme- és selyem-festő, vegyértisztító Kula, Kossuth Lajos utca

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

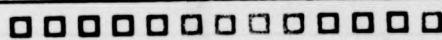

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szatvassz pp-inával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségesletik.

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmány) **Kobrak-cipőket** (A világ minden tájékán hordják) Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Minisztérium 60900/1896 számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestri-is-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fentti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősege
S-26 TAPOLCZA (a Balaton mellett)

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ

Kulán (a Ferenc-József-téri bérpalotában) Készít a legújabb fazon szerint öltönyöket Nagy raktár honi és külföldi szövetekből

A legolcsóbb beszerzési forrás

TELEFON 14 SZÁM

VILLAMOS ÜZEM

BERKOVITS MÁRK

könyvnyomdája, könyvkötészete és papir-üzlete
községi nyomtatványok teljes raktára

KULÁN

Az évforduló alkalmából tisztelettel ajánlok a t. községi jegyző uraknak:

iktatót, fehér, finom merített papiroson, kétoldalos és egyoldalos, szabályszerű kiállításban. Kívánatra, a folyó számok benyomásával, esetleg bekötve is;

tárgymutatót, ugyanilyen merített papiroson, esetleg kötve és A. B. C. betűkkel ellátva;

közpénztári,- beszédési,- pénztári-naplót és **főkönyvet**, esetleg vászonba fűzve, számozva és nemzeti zsinórral keresztülhúzva;

községi adó kivetési és beszédési főkönyvet nagy és kisebbített alakban;

utadó befizetési naplót és **főkönyvet**;

közigazgatási és árva letéti naplót;

kimutatást az összes adókról, községi végrehajtók részére;

határidő naplót, sorkönyvet, postakönyvet stb.

községi adó és utadó-könyvecskéket, - cselédkönyvet.

Raktáron nem levő nyomtatványt beküldött minta szerint, azonnal készíték.

Kívánatra, községeknek egész évre terjedő számlát nyitok és minden küldeményhez ideiglenes számlát csatolok.

Minden küldeményt **saját költségemen** franko szállítok.

Papir és írószerek gyári áron kapkátók.

A t. jegyző urak szives rendelményeit kérve,

kiváló tisztelettel

BERKOVITS MÁRK

Gyors kiszolgálás, olcsó árak

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán